

On the spot a Metropol

► **Karrierjük kezdetén volt, ahonnan kidobták őket, napjainkban azonban saját sorozatuk van a Spektrum televízióban** ► **A következő adásuk Egyiptomról szól**

Idén első alkalommal járt a Metropol szerkesztőségében vendégszerkesztő. Tegnap a Spektrum On The Spot című műsorának két riportere, Cseke Eszter és S. Takács András járt nálunk. A két fiatal újságíró egy-egy kézikamerával járja a világ veszélyes régióit, és sajátos, egyedi műfajú dokumentumfilmjeikkel nagy szakmai elismertségre tettek szert. Filmjeik között volt olyan, amelyet a CNN vagy a BBC is átvett.

Emlékezetből meg tudják-e mondani, hogy hány adáson vannak már túl?

Eszter: – A tizenötödiken.
András: – Nem, a 14-en. Ez lesz az egyiptomi összefoglaló. Tíz nap múlva indulunk is.

Hogyan jött össze a kettőjük életútja?

A.: – Osztálytársak voltunk a Színház- és Filmművészeti Egyetemen. Ott jöttünk rá, hogy közös az érdeklődési körünk.

Az első munkájukkal hogyan indult meg a „házalás”?

E.: – Folyamatosan tökéletesítettük a vágást, több embernek megmutattuk és kikértük a véleményüket, aztán elküldtük több csatornának is a kész anyagot.

A.: – Volt, ahonnan kidobták minket, volt ahol azt mondták: aranyos a filmünk, helyes gyerekek, de nem mehet. Volt, ahol azt kérték, hogy vágjuk át és talán az éjszakai sávban leadják. A Spektrum televízióánál nem ismertünk senkit, ott is „csak úgy” landolt a DVD-nk.

„Digitális újságírónak” tartják magukat. Mitől mások? Mitől újszerű Magyarországon, amit csinálnak?

A.: – Sokféle platformon jelenünk meg.
E.: – Rengeteg cikket írunk a blogunkra, főt vagyunk szinte mindegyik közösség-

„Minden, amit látok, gondolkozásra készítet a saját életemmel, alapértékeimmel kapcsolatosan.”

S. TAKÁCS ANDRÁS

gi oldalon és az sem mellékes, hogy nem kell „riporteresen” beszélnünk a sorozataink felvételeik, hiszen a „normál” beszéd áll jól nekünk. Ezt elfogadták a csatornánál is, illetve a nézők is így kedveltek meg minket.

Mennyi ideig tart a felkészülés egy egy helyszín előtt?

A.: – Van egy kis csapatunk, akikkel megbeszéljük az elképzeléseinket és segítenek a fordításban, de az tapasztaltunk, hogy az a legjobb, ha minden fenekestül felborul és minden másképpen alakul, mint ahogyan azt megbeszéltük vagy megterveztük.

Hogyan jutottok el a különböző helyi kapcsolatokhoz?

A.: – Burmában például egy igencsak felkészült, szervezett ellenzék van, akik segítettek minket, de például Iránban ez elképzelhetetlen volt. Egy helyi emberrel, aki segített volna minket a munkánkban, csupán egy fényképünk volt, ráadásul egy fesztiválon kellett őt megkeresnünk. Megfordult ugyan a fejünk-

ben, hogy megbízhatunk-e benne, de az is igaz, hogy ő sem tudhatta, hogy mi hiteselek vagyunk-e. Aztán előfordult olyan eset is, hogy csak azért juthattunk be egy helyszínre, mert egyszerűen szimpatikusak voltunk mondjuk egy pakisztáni parancsnoknak.

A félelmet mi nyomja el?

A.: – A legtöbb esetben maga az ügy, ami iszonyatos erőt ad nekünk. Persze azt sem kell elfelejteni, hogy a forgatások alatt nem mi vagyunk veszélyben, hanem azok, akik segítenek, nyilatkoznak nekünk.

Hátráltatok már meg?

E.: – Igen. Szerettünk volna például átjutni a burmái határon, ám az idegenvezetőnk sem tudta pontosan, hogy hol lehetnek aknák, ráadásul az útvonalban sem volt biztos. Néhány nap tanakodás után inkább hazajöttünk. Megtörtént már, hogy nagy kockázatot vállaltunk, de minden esetben együtt döntünk a lépésekről.

Hogyan lehet kijuttatni a már felvett anyagot?

E.: – Vannak trükkök, amiket persze most nem leplezünk le, de sok esetben a szerencsén múlt minden, valamint jó dolog az is, hogy egy kis, kelet-európai állam polgárai vagyunk, ezért nem igazán szoktak felfigyelni ránk a különböző határátkelőkön.

Nem veszélyes az egyre nagyobb ismertség?

A.: – De igen. Ugyanakkor a munkánk során nem minden esetben kell trükkökhöz folyamodnunk, hogy be tudjunk jutni egy adott országba. Sokszor hivatalosan, újságírói vízummal utazunk. Ilyen volt például Etiópia, India vagy Nepál. Ez csak azokban az államokban fontos, ahol a rezsim tiltja a média munkatársainak beutazását.

► S. Takács András és Cseke Eszter

Egy idő után megtörténhet, hogy telítődtek a munkátokkal?

E.: – Mostanában érzem, hogy jó lenne egy kis szünetet tartani, hogy gondolkodni tudjak a ez eddig történt dolgokon, de úgy érzem, az érdeklődésem nem fog később sem alább-hagyni.

– A.: Fontos, hogy van utómunka, ami legalább két hétig tart, hiszen néha akár 25 órás anyagot kell összevágni, kiválogatni és

ez az idő elég arra, hogy feldolgozzam a forgatás élményeit.

Mennyire fontos az elismerés?

E.: – A szakmai díjak és az ezekkel járó tanácsok persze sokat jelentenek számunkra és a csatornánk számára, de ezektől még nem válnak celebbé, mivel ez szerencsére nem a mi közegünk. De nagyon fontosak a közönség visszajelzései, az pedig óriási dolog, hogy a világ leg-

szerkesztőségében

FOTÓK: KÁLLÓ PÉTER

Életrajz

Cseke Eszter

► Kolozsvárott született, tízéves kora óta Magyarországon él. Drámatagozatos gimnazistaként több évig könnyzenei musorokat vezetett a Duna Televízióban és az RTL Klubon. Jogi tanulmányait megszakítva az Egyesült Államokban tanult, minden félretett pénzét utazásra költötte. Éppen Kínában kóborolt, amikor megtudta, hogy továbbjutott a Színház- és

Filmművészeti Egyetem harmadik felvételi fordulójába. Tanára, Fekete Ibolya filmrendező inspirációjára kezdett komolyabban fog-

lalkozni a dokumentumfilmkészítéssel. Elso filmjét Libanonban készítette egy hónapon át, ahol többek között forgatott a Hezbollahról is. Tanulmányai során S. Takács Andrással közös portréfilmet készített Wim Wendersről Berlinben, és forgatott Sir Salman Rushdie-val. A nemzetközi Aristoteles filmes workshopon Fata Morgana című filmje első helyezést ért el, és bejutott számos filmfesztivál versenyfilmjei közé. 2009-ben Prima Junior díjat kapott.

Életrajz

S. Takács András

► 11 évesen már havi rovatot vezetett a Pesti Est Juniorban Sztárinterjú címmel, hírességekkel beszélgetett Mika Häkkinentől Michael Flatley-ig. A Közgazdasági Politechnikum diákjaként 16 évesen interjúsorozatot készített Karinthy Frigyes Találkozás egy fiatalemberrel című novellája nyomán. A beszélgetéseket levitette a Duna Tv, iskolája pedig kötetbe szerkesztette. Az interjúalanyok

között volt későbbi mestere, Vitray Tamás, aki könyvében külön tárcát szentelt a beszélgetésről „A kisleány” címmel. Díjnyertes dokumentum-

filmjei: „New York-Budapest”, „A gyakornok” (20 évesen a BBC-nél és a CNN-nél dolgozott). A Filmművészeti Egyetem mellett tanult a New York Film Academy és az NBC News kurzusán, interjút készített Stinggel, tudósította a Népszabadságot a gázai háborúról, és egyetlen magyar riporterként mikrofonvégre kaphatta Bill Clintont is. 2002-ben Ifjúsági Sajtódíjat, 2008-ban pedig Junior Prima Díjat nyert. Jelenleg az Edinburgh College of Art ösztöndíjas hallgatója.

nagyobb csatornától is kaptunk pozitív visszajelzéseket, üzeneteket.

A Spektrum televízió egy kisebb csatorna. Más adók is kerestek már meg ajánlatokkal?

A.: – Igen, de számunkra fontos, hogy az általunk kialakított koncepció megmaradjon az eredeti formájában. Néhány kisebb nagyobb kérés miatt teljesen megváltozna a sorozatunk, ezt pedig nem szeretnénk. Az sem

elhanyagolható tény, hogy a Spektrum egy nemzetközi csatorna, tehát a műsorainkat már országokban is leadják. Egyeztetések persze itt is vannak, de azt csinálhatjuk, amit mi találunk ki.

Hány év van még bennetek?

E.: – Rengeteg érdekes helyszín van még a világon, és mi remélhetőleg egyre ügyesebbek leszünk. Ha lesz ránk fogadókészség, akkor még sok

● METROPOL

On The Spot és mindennapok

– Egy kis családi és nagyon szűk magánéletünk lehet – meséli Eszter. Aggódnak értük, féltik őket. Vannak, akik őszintén megmondják, ha azt érzik, hogy nagyobb veszélynek vannak kitéve, mert ledarálta őket a tempó. András egyszer írt egy búcsúlevelet is a szüleinek, de megbánta. Két napig rettegetek, mert nem tudták, mi van vele.

András szerint alapélmény, hogy olyasmiket látnak, amire nincsenek felkészülve. – A szabadság, mint fogalom, nekem nem jelentett túl sokat. Nyolcvanhétben születtem, nem is kellett sokat töprengenem ezen, nem úgy, mint a szüeimnek vagy akár Eszternek, aki

Romániában nőtt fel a Ceausescu-időszak alatt. Akkor kezdtem el foglalkozni ezzel a fogalommal, amikor Gázát elhagytuk. Egy fél Balatonnyi terület az, másfél millió emberrel. Gázából én kiléphettem, ők nem.

Ami a bulvár érdeklődését illeti, mindketten azt mondják, hogy ami a munkájukkal összefügg, arról szívesen mesélnek szinte bárhol, a magánéletükről pedig sehol.

Az Eszterrel a Tahrír téren történekről blogbejegyzést írtak, a sztori bejárta a magyar sajtót is. Figyelték az eset leírásáról szóló kommenteket, de közben dolgoztak, forgatták az egyiptomi filmet.

– Nem gondoljuk, hogy ezt tovább kellene kommentálni. Szívesen mesélünk a további egyiptomi élményeinkről, hogy hány muszlim lánnyal történt meg ugyanaz a Tahrír téren, ami velem, de nem fogok talkshowban sírva beszélni erről – szögezte le Eszter.

– Amit nem írtunk le, az az, hogy ha az egyiptomi forradalom után forgatunk filmet, akkor nem lehet kikerülni a Tahrír teret, és hogy ha abból indulnánk ki, hogy a mi helyszíneinken milyen inzultusok értek újságírókat, akkor nem mennénk sehova sem. Nem lenne On The Spot sem.

● KREZINGER SZONJA